

**VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSŲ MINISTERIJOS VIRŠININKO**

Į S A K Y M A S

**DĖL MOKESČIŲ ADMINISTRATORIAUS NURODYMO MOKESČIŲ
MOKĖTOJUI ATSISKAITYTI NEGRYNAISIAIS PINIGAIS FR1118 FORMOS IR
SPRENDIMO PANAIKINTI MOKESČIŲ ADMINISTRATORIAUS NURODYMĄ
MOKESČIŲ MOKĖTOJUI ATSISKAITYTI NEGRYNAISIAIS PINIGAIS FR1200
FORMOS BEI JŲ PILDYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2012 m. gruodžio 31 d. Nr. VA-120
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (Žin., 2004, Nr. [63-2243](#)) 33, 34 ir 104-2 straipsniais, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110 (Žin., 1997, Nr. [87-2212](#); 2004, Nr. 82-2966; 2005, Nr. [83-3083](#); 2011, Nr. [97-4590](#)), 17 ir 18.11 punktais:

1. T v i r t i n u :

1.1. Mokesčių administratoriaus nurodymo mokesčių mokėtojai atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1118 formos bei Sprendimo panaikinti mokesčių administratoriaus nurodymą mokesčių mokėtojai atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1200 formos pildymo taisykles (pridedama),

1.2. Mokesčių administratoriaus nurodymo mokesčių mokėtojai atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1118 formą (pridedama),

1.3. Sprendimo panaikinti mokesčių administratoriaus nurodymą mokesčių mokėtojai atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1200 formą (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2013 metų sausio 1 dieną.

VIRŠININKO PAVADUOTOJAS,
ATLIEKANTIS VIRŠININKO FUNKCIJAS

GEDIMINAS VYŠNIAUSKIS

PATVIRTINTA

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko 2012 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr.
VA-120

**MOKESČIŲ ADMINISTRATORIAUS NURODYO MOKESČIŲ MOKĖTOJUI
ATSISKAITYTI NEGRYNAISIAIS PINIGAIS FR1118 FORMOS BEI SPRENDIMO
PANAIKINTI MOKESČIŲ ADMINISTRATORIAUS NURODYMĄ MOKESČIŲ
MOKĖTOJUI ATSISKAITYTI NEGRYNAISIAIS PINIGAIS FR1200 FORMOS
PILDYMO TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokesčių administratoriaus nurodymo mokesčių mokėtojui atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1118 formos bei Sprendimo panaikinti mokesčių administratoriaus nurodymą mokesčių mokėtojui atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1200 formos pildymo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato privalomus Mokesčių administratoriaus nurodymo mokesčių mokėtojui atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1118 formos (toliau – Nurodymas) bei Sprendimo panaikinti mokesčių administratoriaus nurodymą mokesčių mokėtojui atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1200 formos (toliau – Sprendimas) pildymo reikalavimus.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymu (Žin., 2004, Nr. [63-2243](#), toliau – MAĮ) ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

3. Nurodymus mokesčių mokėtojams turi teisę duoti mokesčių administratorius, atlikdamas jam teisės aktų pavestas funkcijas. Mokesčių administratorius, duodamas Nurodymą, nurodo mokesčių mokėtojui laikinai (iki vienerių metų) su juridiniais asmenimis ir / ar ūkinę komercinę veiklą vykdančiais fiziniais asmenimis atsiskaityti (išmokėti arba gauti pinigus) tik negrynaisiais pinigais. Mokesčių administratorius gali duoti Nurodymą trumpesniam nei vienerių metų laikotarpiui ir nuspręsti, kad tikslinga riboti atsiskaitymus grynaisiais pinigais tik nuo konkrečiai nustatytos sumos, taip pat gali nurodyti vėlesnę nei Nurodymo surašymo data atsiskaitymo negrynaisiais pinigais datą. Mokesčių administratorius šias atsiskaitymo negrynaisiais pinigais sąlygas turi nurodyti Nurodyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-83](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-11-12, i. k. 2015-17937

4. Siekdamas užtikrinti galimos paslėpti, atsiskaitant grynaisiais pinigais, mokestinės prievolės įvykdymą, mokesčių administratorius, įvertinęs mokestinės prievolės neįvykdymo riziką, Nurodymą duoda:

4.1. kai mokesčių mokėtojas arba mokesčių mokėtojo – juridinio asmens vadovas ar jo įgaliotas asmuo, veikdamas to juridinio asmens naudai arba interesais, buvo pripažintas kaltu arba jam buvo paskirta administracinė nuobauda dėl apgaulingo ar aplaidaus buhalterinės apskaitos tvarkymo, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo ir (ar) jo realizavimo, nelegalaus darbo, darbo užmokesčio apskaičiavimo mokėjimo tvarkos pažeidimo, buhalterinės piniginių lėšų ir materialinių vertybių apskaitos taisyklių pažeidimo, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną, turtą ar jų panaudojimą pateikimo ir teistumas neišnykęs, ir nepanaikintas arba nuo tos dienos, kurią pasibaigia administracinės nuobaudos vykdymas, nėra praėję daugiau kaip vieneri metai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-86](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-27, i. k. 2016-17543

4.2. jeigu patikrinimo, ar teisingai apskaičiuotas ir sumokėtas mokestis (t. y. kompleksinio, teminio, operatyvaus patikrinimo), mokestinio tyrimo metu, taip pat pavedimo dėl specialisto išvados teikimo vykdymo metu nustatoma mokesčių įstatymų pažeidimų ir yra

pagrįsta rizika, kad mokesčių mokėtojas, atsiskaitydamas grynaisiais pinigais, gali slėpti pajamas ar kitaip vengti mokėti mokesčius. Mokesčių administratorius, įvertindamas aplinkybes, kurioms esant gali būti nustatoma, jog yra pagrindo manyti, kad yra pagrįsta rizika, kad mokesčių mokėtojas, atsiskaitydamas grynaisiais pinigais, gali slėpti pajamas ar kitaip vengti mokėti mokesčius, atkreipia dėmesį į tokius faktus, kai mokesčių mokėtojas:

4.2.1. apskaičiuodamas ir mokėdamas darbo užmokestį, nesilaiko Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytos darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos (darbuotojams išmoka buhalterinėje apskaitoje neapskaitytą darbo užmokestį);

4.2.2. laiko prekybos ar sandėliavimo vietoje arba gabena prekes (krovinius), neįtrauktas į buhalterinę apskaitą ir / ar be jų įsigijimą ar gabenimą patvirtinančių dokumentų arba turėdamas suklastotus šiuos dokumentus;

4.2.3. parduoda prekes ar suteikia paslaugas, buhalterinėje apskaitoje neapskaitydamas gautų pajamų;

4.2.4. skolina grynųjų pinigų sumas, kai jis nemoka ar ne laiku moka mokesčius bei su jais susijusias sumas;

4.2.5. atsiskaito grynaisiais pinigais su juridiniais asmenimis ir ūkinę komercinę veiklą vykdančiais fiziniais asmenimis, kai mokesčių administratorius davė nurodymą kredito įstaigoms, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigoms nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) arba priėmė sprendimą nurašyti mokesstinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos kredito, mokėjimo arba elektroninių pinigų įstaigoje;

4.2.6. pažeidžia Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatytą atsiskaitymų grynaisiais ir negrynaisiais pinigais tvarką;

4.2.7. kitais atvejais.

4.3. Kai mokesčių administratorius vykdo mokesčių mokėtojo mokesstinės nepriemokos priverstinį išieškojimą

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-83](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-11-12, i. k. 2015-17937

II. MOKESČIŲ ADMINISTRATORIAUS NURODymo ATSISKAITYTI NEGRYNAISIAIS PINIGAIS FR1118 FORMOS PILDYMAS

5. Nurodyme turi būti įrašyta:

5.1. mokesčių mokėtojo, kuriam duodamas Nurodymas, duomenys: juridinio asmens pavadinimas, kodas arba ūkinę komercinę veiklą vykdančio fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas, buveinės arba gyvenamosios vietos adresas;

5.2. terminas (nuo konkrečios datos – iki konkrečios datos), per kurį mokesčių mokėtojas turėtų atsiskaitinėti su juridiniais asmenimis ir ūkinę komercinę veiklą vykdančiais fiziniais asmenimis tik negrynaisiais pinigais. Šis terminas negali būti ilgesnis nei vieneri metai;

5.3. tikslas, motyvas bei aplinkybės, dėl kurių duotas Nurodymas (pavyzdžiui, rizikos kriterijai, kurie objektyviai patvirtina nustatytą galimą riziką, kad juos atitinkantys mokesčių mokėtojai, atsiskaitydami grynaisiais pinigais, gali slėpti pajamas ar kitaip vengti mokėti mokesčius);

5.4. dokumentai, duomenys, patvirtinantys Nurodymo davimo mokesčių mokėtojui pagrindą;

5.5. informacija apie Nurodymo įteikimą arba atsisakymą jį priimti.

6. Nurodyme mokesčių mokėtojui primenama, kad už Valstybinės mokesčių inspekcijos vadovų ir kitų pareigūnų nurodymų nevykdymą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 505 straipsniu, jis gali būti traukiamas administracinėn atsakomybėn. Nurodyme pažymima, kad mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Nurodymu, turi teisę jį apskusti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka, taip pat pateikiama informacija apie tai, jog, kai Nurodymo neįmanoma įvykdyti dėl objektyvių priežasčių, mokesčių mokėtojas nedelsdamas privalo apie tai raštu pranešti

mokesčių administratoriui, nurodyti konkrečius atsiskaitymo grynaisiais pinigais atvejus ir pateikti tai pagrindžiančius įrodymus

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-82](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-10-14, i. k. 2015-15132

7. Kai mokesčių mokėtojas dėl objektyvių priežasčių negali įvykdyti duoto Nurodymo, jis apie tai nedelsdamas, t. y. ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo tokių aplinkybių paaiškėjimo, privalo raštu informuoti Nurodymą davusį mokesčių administratorių, nurodydamas konkrečius atsiskaitymo grynaisiais pinigais atvejus ir pateikdamas tai patvirtinančius dokumentus. Tokiomis objektyviomis priežastimis gali būti atvejai, kai mokesčių mokėtojas negali vykdyti banko pavedimų, sutrikus kredito įstaigų darbui, kuomet dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar kitų priežasčių sutrinka elektros tiekimas, interneto ar telekomunikacijų ryšys ir pan. (dokumentais, patvirtinančiais šias priežastis gali būti oficialūs kredito įstaigų ir/ar kitų asmenų pranešimai). Vadovaudamasis protingumo ir teisingumo kriterijais, mokesčių administratorius, įvertinęs priežastis, dėl kurių mokesčių mokėtojas negalėjo įvykdyti duoto Nurodymo, atsiskaitymo grynaisiais pinigais mastą bei kitas reikšmingas aplinkybes, sprendžia dėl atsakomybės taikymo mokesčių mokėtojui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

8. Mokesčių administratorius Sprendimu gali panaikinti duotą Nurodymą, jeigu mokesčių mokėtojas pats pašalina aplinkybes, dėl kurių duotas Nurodymas, arba jeigu išnyksta tokios aplinkybės (pavyzdžiui, rizika, kad mokesčių mokėtojas, atsiskaitydamas grynaisiais pinigais, gali slėpti pajamas ar kitaip vengti mokėti mokesčius).

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9. Nurodymas / Sprendimas pasirašomas jį davusio / priėmusio mokesčių administratoriaus viršininko ar jo įgalioto asmens. Nurodymas / Sprendimas surašomas dviem egzemplioriais. Vienas dokumento egzempliorius paliekamas mokesčių administratoriui, davusiam Nurodymą / priėmusiam Sprendimą, kitas – įteikiamas mokesčių mokėtojui vadovaujantis MAĮ X skyriaus nuostatomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-83](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-11-12, i. k. 2015-17937

10. Tais atvejais, kai Nurodymas mokesčių mokėtojui įteikiamas tiesiogiai, su juo pasirašytinai supažindinamas mokesčių mokėtojas, tai yra Nurodymą pasirašo mokesčių mokėtojas ar jo atstovas. Jeigu mokesčių mokėtojas atsisako pasirašyti ar priimti Nurodymą, mokesčių administratorius tai privalo pažymėti Nurodyme.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-83](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-11-12, i. k. 2015-17937

11. *Neteko galios nuo 2015-11-13*

Punkto naikinimas:

Nr. [VA-83](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-11-12, i. k. 2015-17937

12. Nurodymas/Sprendimas gali būti apskūstas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [13-308](#); 2000, Nr. [85-2566](#)) nustatyta tvarka.

13. Asmenys, pažeidę šias Taisykles, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

FR1200 forma patvirtinta
Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko 2012 m. gruodžio 31 d.
įsakymu Nr. VA-120
(Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko 2015 m. spalio 13 d. įsakymo
Nr. VA-83 redakcija)

.....
(Dokumento sudarytojo pavadinimas)

**SPRENDIMAS PANAIKINTI MOKESČIŲ ADMINISTRATORIAUS
NURODYMĄ MOKESČIŲ MOKĖTOJUI ATSISKAITYTI
NEGRYNAISIAIS PINIGAIS**

..... Nr.
(data) (registracijos numeris)

.....
(sudarymo vieta)

Vadovaudamasis (-i) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 33 straipsnio 21 punktu, 34 straipsniu bei 104-2 straipsniu, bei atsižvelgdamas į tai, kad mokesčių mokėtojas pašalino aplinkybes, dėl kurių duotas nurodymas / išnyko aplinkybės, dėl kurių duotas nurodymas,

n u s p r e n d ž i u panaikinti:

.....mokesčių administratoriaus nurodymą mokesčių mokėtojui atsiskaityti
(data)
negrynaisiais pinigais Nr.....
(numeris)

Mokesčių mokėtojas

(juridinio asmens pavadinimas, kodas arba ūkinę komercinę veiklą vykdančio fizinio asmens vardas,
pavardė,

.....
asmens kodas, buveinės arba gyvenamosios vietos adresas)

Motyvai bei aplinkybės, taip pat kiti duomenys, patvirtinantys šio nurodymo panaikinimo mokesčių mokėtojui pagrindą.....

(pvz., išnyko rizika, kad mokesčių mokėtojas,
atsiskaitydamas

.....
negrynaisiais pinigais, gali slėpti pajamas ar kitaip vengti mokėti mokesčius, t.y. jis sumokėjo mokestinę nepriemoką ir kt.)

*Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius), ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo šio sprendimo gavimo dienos.

**Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka _____ apygardos administraciniam teismui,

kurio veiklos teritorijoje yra apskrities valstybinė mokesčių inspekcija, parengusi šį sprendimą, adresu _____, ne vėliau kaip per 1 (vieną) mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo dienos.

.....
(pareigų pavadinimas)

.....
(parašas)

.....
(vardas, pavardė)

A. V.

Su šiuo sprendimu susipažinau, vieną jo egzempliorių gavau.

.....
(parašas)

.....
(vardas ir pavardė)

.....
(data)

* Nurodoma, jeigu sprendimą parengia Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

** Nurodoma, jeigu sprendimą parengia apskrities valstybinė mokesčių inspekcija.

Formos pakeitimai:

Nr. [VA-83](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-11-12, i. k. 2015-17937

Priedų pakeitimai:

VA-120 pakeitimo VA-86 forma FR1118

Papildyta priedu:

Nr. [VA-86](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-27, i. k. 2016-17543

Pakeitimai:

1.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-83](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-11-12, i. k. 2015-17937

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2012 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. VA-120 „Dėl Mokesčių administratoriaus nurodymo mokesčių mokėtojų atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1118 formos ir Sprendimo panaikinti mokesčių administratoriaus nurodymą mokesčių mokėtojų atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1200 formos bei jų pildymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-82](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-10-14, i. k. 2015-15132

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2012 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. VA-120 „Dėl Mokesčių administratoriaus nurodymo mokesčių mokėtojų atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1118 formos ir sprendimo panaikinti mokesčių administratoriaus nurodymą

mokesčių mokėtojų atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1200 formos bei jų pildymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-86](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-27, i. k. 2016-17543

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2012 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. VA-120 „Dėl mokesčių administratoriaus nurodymo mokesčių mokėtojų atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1118 formos ir sprendimo panaikinti mokesčių administratoriaus nurodymą mokesčių mokėtojų atsiskaityti negrynaisiais pinigais FR1200 formos bei jų pildymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo